

نقش ایران در گردشگری درمانی جهان اسلام با تأکید بر طبیعت درمانی: کارکردها، چالشها و راهکارها

زهرا تقی زاده^۱ غلامرضا نوری^۲ زیبا شیرانی^۳

چکیده

توریسم، صنعتی درآمدزا و با صرفه اقتصادی بسیار که با ایجاد تبادلات فرهنگی و اجتماعی میان ملل مختلف مورد توجه می باشد و فرصتهای مناسبی برای ورود به عرصه تجارت بین المللی را فارغ از سطح توسعه یافتگی کشورها فراهم می آورد. امروزه گردشگری درمانی به منظور بهره گیری از فواید درمانی و تاثیرات جسمی و روانی مناطق خاص مورد توجه گردشگران قرار گرفته است. کشور ایران در این زمینه دارای توانمندیهای همچون داروهای نو ترکیبی، سلولهای بنیادین، درمانهای چشم پزشکی و سرطانها، همچنین هزینه کم پزشکی نسبت به کشورهای اروپایی و آمریکایی، هزینه کم اقامتی نسبت به منطقه، وجود اشتراکات دینی و پتانسیلهای طبیعی همچون تنوع اقلیمی بعنوان کشوری چهار فصل، لجن درمانی، ماسه درمانی، گل فشانها و در حوزه آب درمانی وجود بیش از ۱۰۰۰ چشمه آب معدنی و دیگر جاذبه های طبیعی که پتانسیل لازم را در زمینه گردشگری درمانی دارا می باشد. اما توسعه این حوزه از گردشگری آنطور که باید و شاید مورد توجه نهاد های متولی امر قرار نگرفته است و به تبع آن در سطح کسب و کار نیز مجموعه های خصوصی و موفق پای نگرفته است. هدف این پژوهش پاسخ به چرایی و توسعه نیافتگی گردشگری درمانی و عوامل مرتبط بر آن می باشد. در این دیدگاه، توسعه گردشگری درمانی با استفاده از منابع موجود به گونه ای است که ضمن پاسخ دادن به نیازهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و انتظارات گردشگران بتواند وحدت و یکپارچگی و رفاه مردم را تامین کرد. روش پژوهش از نوع تحقیقات کاربردی و از نظر جمع آوری داده ها توصیفی - تحلیلی می باشد و ضمن تحلیل وضعیت صنعت گردشگری درمانی در ایران به نقش، کارکردهای آن موانع و راهکارهای ایجاد صنعت گردشگری درمانی در ایران می پردازد.

واژه های کلیدی: گردشگری درمانی، توسعه، کارکردها، پتانسیل های طبیعی

مقدمه

گردشگری فعالیت اقتصادی است که بدلیل ماهیت و ویژگی های خاص آن، فرصت هایی مناسب برای ورود به عرصه تجارت بین المللی را فارغ از سطح توسعه یافتگی کشورها فراهم می آورد. این مهم باعث شده است که از این فعالیت اقتصادی به عنوان صنعت یاد شود که اساسا ماهیت خدماتی دارد و بعد از صنعت نفت و خودرو به عنوان سومین صنعت

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم دانشگاه سیستان و بلوچستان؛ ztaghizade95@yahoo.com

۲- استادیار دانشکده جغرافیا و برنامه ریزی محیطی سیستان و بلوچستان؛ noori@hamoon.usb.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی توریسم دانشگاه سیستان و بلوچستان